9 - DEC. 1926

ANUL III. — No. 3.
1 DECEMBRIE 1926.

„Vom lovi deopotrivă în străinul parazitar
și în românul necinstit și înstrăinat!“

ÎNFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“

CUPRINSUL:

I. Găvănescu: Avântul creator al spiritului național.
I. C. Cătuneanu: Presimțiri urâte.
Victor Medrea: Două comemorări (1 și 10 Decembrie).
Caius Bardoși: Viața studențească (III).
In loc de necrolog: Salvați sunteți codrii ai României!
Ion Șerb: Cazul dela Cernăuți.
Chestiunea Moților. (Comunicarea dlui deputat V. Pop).
Statistici (Jidanii în școlile, universitățile și orașele României).
Informațiuni: Congresul dela Iași. — Sâmbăta zi de repaus. — Liberalii și jidanii. — Monumentul eroilor evrei. — Antisemitismul în Polonia. — Se deșteaptă Rusia.

Un număr 12 Lei
Abonamentul 1 an 300 lei, 6 luni 150 lei

Redactor responsabil: Dr. LAZĂR ISAICU
Secretar de redacție: CAIUS BARDOȘI

ROMÂNIA
Biblioteca Universității din Cluj

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CLUJ, STR. BOB No. 7.

TIPOGRAFIA „DACIA“
CLUJ, C. VICTORIEI 7.

© BCU CLUJ

ANUL III. — Nr. 3 1 DECEMBRIE 1926

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“

Avântul creator al spiritului național

O întrebare se formulează involuntar în mintea oricărui observator. Cum se face că războiul pentru întregirea neamului n-a scos la iveală nici-un poet mare care să cânte realizarea celor mai înalte aspirații naționale, așa cum ecoul sentimental al luptelor pentru ne-atârnare, dela 1877, a făcut să vibreze coardele inspirate ale lirei lui Vasile Alexandri.

Cu toată complexitatea vieții sufletești a unei națiuni, o coincidență aproape statornică se poate constata între unele fenomene, cari par a fi legate prin o lege. Avântul creator în artă coincide, de regulă, cu momentul istoric în care bate mai cu putere inima unui popor, sub imboldul ideii și a mândriei lui naționale. Și tot în aceiași clipă de avânt al sentimentului național se desfășoară și actele politice de seamă, cari îl exprimă și-l caracterizează în afară.

In studiul său *Nationalism et Internationolism* prof. Ramsay Muir face o interesantă observație, care se poate confirma prin cazuri analoage în toată istoria culturei omenești. In Țările de Jos, în Olanda, după ce spiritul național s'a înfiripat din rezistența comună a mai multor provincii unite încontra tiraniei străine a Spaniei și dupăce s-a constituit astfel în Europa o nouă națiune, plină de sentimentul mândriei și al încrederii în sine, s-a desfășurat în tot secolul al 17-lea, o mișcare de creație intelectuală remarcabilă.

Ba mișcarea aceasta s-a produs chiar în toiul luptelor, ca și în Anglia.

Nu vreau să urmăresc această lege în manifestările vieții altor popoare, de cultură veche sau modernă. Mă întorc la cazul istoriei noastre naționale. Și notez faptul netăgăduit că starea de spirit care a înlesnit avântul creator al spiritului național în epoca dela jumătatea veacului al 19-lea înainte, s-a plămădit sentimentul puternic, nejulburat de controverse al iubirii necondiționate de țară și de neam.

„Unirea“ — pe atunci unirea „cea mică“, numai a Munteniei cu Moldova — o cereau cu entuziasm toate sufletele. Și bucuria îndepinirii ei n-a fost umbrită de nici-o contrazicere, n-a fost înveninată de nici o disonanță

Alexandri, spiritul reprezintativ al tendințelor epocei ar fi putut fi exponentul lor nu numai ca poet, dar și ca politic în sfera apropiată a Tronului.

Vigoarea națională, stimulul național al energiilor creatoare, își urcă obârșia înainte de 1850—60. Simțirea plină de entusiasm ce clocotea în inimile generației lui Tudor Vladimirescu și a lui Gheorghe Lazăr, și ere și-a găsit, pe atunci, expresia în formula: „Grecii în Grecia, România a Românilor“, isvora din conștiința dreptului natural absolut al neamului românesc de a fi stăpân în casa lui și de a se desvolta în voe, după legile firii sale. Sentimenrul încrederii și al mândriei naționale străbătând mințile, le-a dat avântul creației.

Șirul întreg de spirite, Eliade-Rădulescu, Gr. Alexandrescu, Bolintineanu, Alexandri, Eminescu, formează un lanț strălucitor de aspirații ideale, a cărui primă verigă de lumină o găsim în starea de suflet eternizată de Văcărescu.

O, de-am putea redobândi
Și câte avem pierdute!
. . . . . .
Atunci și acel corb sărman,
Iar acvilă s-ar face
Și or-ce Român ar fi Roman;
Mare 'n războiu și-n pace.

In acea perioadă fertilă a geniului poetic din nainte de Marele Războiu, nici geniul politic nu se lăsa mai prejos. El găsia mijloace ingenioase să lupte, în împrejurări grele, în contra sugestiilor și presiunilor venite din afară, cari căutau să stânjenească aspirațiile vieții noastre naționale către unitate integrală și liberă desvoltare.

In Cameră s-a găsit o pleiadă energică și hotărât de deputați, cari să combată proectul încetățenirii averescane, așa cum îl împuneau forțele așa intereselor străine din afară. Și fruntași politici ca Ion Brătianu și Mih. Cogălniceanu știau să țină piept

Astăzi?

Desigur și astăzi se menține legea paralitismului dintre puterea creatoare și energia politicei naționale. Numai că linia ce-l reprezintă desenează o curbă coborâtoare.

Sterilitatea avântului poetic stă în acord perfect cu scăderea geniului politic.

De o parte nici-o liră care să tremure inspirată de isdodirea celui mare vis al vielii naționale.

De cealaltă, nici o voce puternică de fruntaș care să exprime în parlamentul României Mari îngrijorarea națională în fața cerinței din afară de a primi în cetatea românească, cu drepturi egale pe tot poporul neasimilabil al lui Israel.

Două fapte istorice caracteristice, cari merg împreună, ca efectele aceleași cauze.

Amândouă sunt condiționate de o slăbire a rezortului sufletului național.

Cauzele slăbiciunii? Le indică una situație istorică a neamului înăbușit de înghesuiala îndrăsneață a străinilor aruncați în casa lui de vijelia vremurilor lor atrași de ingăduința lui neprevăzătoare.

Se simte parcă apăsarea paralizantă a sugestiilor gândului dușmănos, ce bate, ca duhoarea unui respirații otrăvite, din sfera altor suflete străine, cu alte culturi, cu alte aspirații, cu alte idealuri naționale.

Când apărarea de coșmar asupra elasticității îngăduitoare ale caracterului nostru etnic va atinge limitele suportabile, un efort irezistibil vital, reclamat de instinctul conservării, impus de trebuința creației culturale și a unei demne afirmări în afară.

Nu se aude încă, din adâncimile cugetului național, pornind încet, înaintând treptat, mereu, întrebarea formidabilă:

Până când? *I. Găvănescu.*

© BCU CLUJ

Presimţiri urâte

S'au împlinit 8 ani dela încetarea ostilităţilor prin armistiţiul din 11 Noembre 1918. Pentru ori-ce minte luminată, rezultatul care domină toate consecinţele războiului mondial, deşi nu se află înregistrat în nici un tratat de pace este întărirea nebănuită a puterii jidoveşti.

Fii lui Israel nu au stat în tranşee, dar au tras maximum de profit din sacrificiul Arienilor din tranşee. Numai faptul, că neamuri se împuţinează sângerând cu milioanele, pe când dintre Jidani nu pier nici unul la mie faţă de morţii creştini, înseamnă că rasa semită, în atare proporţie cruţată, a câştigat o enormă distanţă în goana după avere şi puterea ce s'a deschis în timpul şi imediat după sfârşitul războiului.

Dovada acestei afirmaţii s'a făcut prin constatarea că îmbogăţiţii de războiu sunt în toate ţările 80% Jidani; s'a făcut prin constatarea că Jidovimea de pe glob dictează astăzi în raporturile externe dintre popoare prin *presa mondială* care îi aparţine, prin *finanţa internaţională* pe care o stăpâneşte, prin *Liga Naţiunilor* care-i promovează admirabil interesele, [1]) prin *organizaţia ocultă a Francmasoneriei,* care toată e condusă de Jidani şi jidoviţi. Războiul nu a făcut de cât să desvolte la maximum şi optimum pentru Jidani toate aceste forţe ale căror temelii fuseseră puse de mult, încă de la începutul secolului XIX.

Prin mânuirea lor dibace, lipsită de ori-ce scrupule, rasa lui Israel a prins toată lumea civilizată într'o plasă din ale cărei noduri inextricabile prada creştină se sbate fără a şti cum să iasă. Ast-fel se explică creşterea actuală pretutindeni a mişcării antisemite. Nici o altă consideraţie nu alimentează mai puternic curentul de cât îngrijorarea răscolită de ameninţarea pericolului jidovesc. Pare că o fatalitate împinge manifestarea dominaţiunii iudaice către extremul, la capătul căruia legea tainică a istoriei a aşezat cel l'alt extrem, aşa cum stînca tarpeia se învecina cu înălţimile Caipitolului. In adevăr ne-a fost dat să asistăm la două evenimente istorice: la sângeroasa dominaţiune tiranică şi distrugătoare a Jidanilor în fostul Imperiu rusesc, şi la reconstruirea patriei lor străbune în Palestine. Două fapte, pe cari nu le pot contesta nici acei oameni de rea credinţă, cari tăgăduesc exerciţiul stăpânirii jidoveşti în lumea civilizată prin presă, prin finanţă internaţională, prin Liga Naţiunilor şi francmasonerie; aceste două fapte dovedesc nu numai rentabilitatea întreprinderii de subjugare a statelor creştine, demonstrată cu Rusia, dar mai ales scot în relief politica Jidanilor de a fi pus fundamentul influenţii lor viitoare pe tot globul.

Când împărăţia romană a distrus statul iudeu, a executat o politică cu consecinţe binecuvântate pentru toată lumea, ce se împărtăşea din bunurile culturii greco-latine: şi anume a luat Jidanilor, cari erau răspândiţi cu mult înainte de distrugerea Ierusalimului în tot basinul mării Mediterane, le-a luat punctul lor de sprijin, le-a suprimat puterea de reazim a căminului lor naţional;, când în Noembre 1917 Anglia prin lordul Balfour [1]) le-a promis reclădirea căminului naţional în Palestina, politica britanică a comis o greşală, scuzabilă prin înfluenţa principiului naţionalităţilor, care avea să refacă harta Europei, dar totuşi o greşală de neiertat faţă de lumea civilizată pentru-că a redat punctul de reazăm rasei celei mai acaparatoare însetată de dominaţiune universală şi de ură nestinsă faţă de ori-ce naţiune creştină. Dacă din punctul de vedere naţional-jidovesc, Palestina, deschisă actualmente imigraţiei evreeşti, nu înseamnă resolvirea soluţiunii, pentru-că nu poate cuprinde în cele mai favorabile condiţiuni nici un sfert din Jidovimea de pe glob; din punct de vedere internaţional iniţiativa din 1917 a guvernului englez înseamnă potenţarea unei forţe disolvante care tinde să surpe actuala organizaţie politică şi socială a statelor creştine.

Faptul, ce-a nesocotit învăţământul istoriei, s'a consumat; astăzi Jidovimea se ridică pretenţios cu insolenţa parvenitului, către culmile stăpânirii efective ca *naţiune a parte.* Cine mai afirmă că Jidanul este un element asimilabil, sau cel puţin trecător întrebuinţabil pentru interesele poporului care-i dă adăpost şi prilej de îmbogăţire, acela umblă cu ochii închişi prin lumea noastră post-belică. Cu asemenea speranţe deşarte au înşelat Jidanii pe mulţi naivi înainte de 1914. Astăzi însă ei, profitorii războiului, declară sus şi tare că formează o naţiune şi deci nu se amestecă cu nimeni aşa cum i-a învăţat în şcoli rabinii, şi cum se comunică însuşi semitul Benard Lazare, în cartea lui întitulată *„L'Antisémitisme".* [1]) Iată, domnule sociolog român care crezi din naivitate sau interes în asimilarea Jidanului, iată ce instrucţii de purtare se dă Semitului modern, spre a ajunge în Palestina, nu evacuând celelalte ţări, ci sprea a fonda acolo pentru puterea iudaică, ajunsă actualmente la dominaţia lumei, un centru de gravitate indestructibil. Să auzim sfaturile rabinului: *„Nu cultiva solul strein; tu îl vei cultiva în curând pe al tău; nu te lega de nici un pământ, căci altfel vei fi necredincios amintirii patriei tale; nu te supune nici unui rege, căci tu nu ai drept stăpân, de cât pe domnul ţării sfinte, pe Jehowah; nu te risipit în sânul naţiunilor, căci vei compromite mântuirea ta şi nu vei vedea lucind ziua învierii; păstrează-te astfel cum ai eşit din casa ta (a neamului tău); ora va sosi şi tu vei revedea colinele străbunilor tăi şi aceste coline vor fi atunci* **centrul lumei,** *al lumii care îţi va fi supusă."*

Accentele profetice ale sfaturilor rabinului s'au împlinit. Jidanii se pot întoarce în Palestina sub scutul

---

[1]) Cine are vre-o îndoială, să bine-voiască a afla aprecierea Jidanului Lucian Wolf privitoare la Liga Naţiunilor, fiind invitat a medita serios asupra următorului cuprins: *„Noi (Jidanii) avem cel mai mare interes la succesul Ligii. Ea este în armonie cu cele mai nobile şi mai sfinte ale noastre tradiţii. Ea prezintă pentru noi un interes şi mai mare pentru-că asigură cea mai favorabilă soluţie a chestiuni jidoveşti. De alt-fel viitorul Ligii este asigurat"* cf. *Roger Lambelin,* L'Imperialisme d'Israel. Paris 1924. pag. VI.

[1]) Iată textul scrisorii-document adresată de Balfour Jidanului Lord Rotschild, vicepreşedinte al Federaţiei sioniste engleze, din Noembre 1917:

Scumpe lord Rotschild,

Am marea plăcere de a vă adresa din partea guvernului Majestăţii Sale, declaraţiunea următoare simpatizând cu declaraţiunile jidoveşti sioniste, declaraţie care fiin dsupusă cabinetului a fost aprobată de el.

Guvernul Majestăţii Sale priveşte favorabil stabilirea în Palestina a unui „Cămin Naţional" pentru poporul jidovesc şi va întrebuinţa toate eforturile sale pentru a înlesni realizarea acestui proect, find bine înţeles că nimic nu se face care să poată aduce o atingere fie drepturilor civile şi religioase a colectivităţilor nejidoveşti existând în Palestina fie drepturilor şi statutului politic de cari Jidanii se bucură în ori-ce altă ţară.

V'aşi fi obligat de a aduce la cunoştinţa Federaţiei sioniste aceasta declaraţie.

Cu sinceritate al D-tale

Arthur James Balfour.

cf. *Pierre Mignot,* Le probleme jui et le principe des nationalités pag. 138.

[1]) citat la pag. 23 de Roger Lambeliu, în „L'Imperialisme d'Israël". din 1924.

© BCU CLUJ

mandatului britanic; şi acum, revăzând malurile Iordanului, de fapt stăpânesc din umbră toate guvernele statelor creştine. Intelectualii lor au ajuns la cunoştinţa clară că neamul lui Israel formează o naţiune şi înţeleg să lupte prin toate mijloacele culturale şi politice spre a răspândi această stare de conştiinţă tot mai adânc în masele proletariatului evreu. Mijlocul politic şi-l făuresc din pretenţia că în Ţara Românească formează o minoritate şi deci invoacă clausele tratatului de la Saint-Germain; printre feluritele mijloace culturale amintim diferitele reviste specific jidoveşti în cari intelectualii lor nu se mai sfiesc a deştepta printre consângeni simţul deosebirei de rasă faţă de popoarele care-i găzduesc, şi conştiinţa unei culturi proprii, pe care o scot în lumină arătând pe toţi scriitorii şi oamenii de ştiinţă, de rasă semită, pe toţi bărbaţii politici jidani, pe toţi artiştii si filantropii israeliţi, cari joacă un rol ori cât de mic în societatea ariană de astăzi. Spre exemplu, spre a trezi conştiinţa superiorităţii de rasă şi tot de o dată spre a demonstra neamului lor şi restului lumii goimilor puterea lor, organul jidovesc „Judische Presszentrale Zürich" în numărul de 6 August 1926 publică portretul Jidanului Maurice Bokanowski, care actualmente funcţionează ca Ministru de comerţ în cabinetul prezidat de Poincaré. Pornind de la intenţia de a covinge lumea, că ei au domesticit întru atât pe goimi, în cât i-a adus să facă reclamă instituţiilor lor de cultură, „La Revue Juive" No. *2* din 15 Martie 1925 reproduce mesagiile pline de entuziasm şi adulaţiune ale câtorva personalităţi culturale din Franţa, Jidani ori jidoviţi, trimese cu ocazia deschiderii Universităţii din Ierusalim: citim numele a doi foşti prim-Miniştri francezi actualmente Miniştri în cabinetul Poincare şi anume: Edouard Heriot şi Painlevé; cetim numele lui Albert Thomas şi Charles Gide, cari probabil au sânge semit, şi a Jidanului pur sânge, ajuns un factor politic important în Franţa spre nenorocirea ei, a lui Leon Blum, care spune: *L'inauguration de l'Université Hébraique touche doublement mon coeur juif et francais*".

Aţi auzit Domnilor sociologi români: sau „*coeur jüif et francais*"! Vă rugăm, noi cei dela Liga Apărării Naţionale Creştine, să ne explicaţi şi nouă această dublă calitate!

Când Jidanii se apropie cu paşi grăbiţi şi sgomotoşi către culmea puterii şi când în lupta lor pentru a atinge dominaţia universală sunt serviţi chiar de goimi, şi nu dintre cei incapabili, ar trebui ca fii poporului ales să plutească în cea mai trandafirie mulţumire, şi totuşi presimţiri triste le muncesc sufletul. Aici e punctul tragic, din care nu este exclus să isbucnească trăsnetul unei catrastofe.

Cine urmăreşte mişcările oficiale, — cele oculte mult mai numeroase şi mai complicate nu li se pot controla, — dar cel puţin cine urmăreşte cu atenţie mişcările şefilor sionişti constată la aceşti Jidani grija permanentă de a obţine, la felurite prilejuri, de la guvernaţii creştini asigurarea călduroasă că ei nu sunt antisemiţi. Ii stăpâneşte o obsesiune: o frică neînţeleasă, pornită din adâncurile subconştientului de rasă, că mişcarea naţionalistă şi creştină să nu se împânzească generală, profundă şi irezistibilă contra lor, contra potentaţilor momentului de faţă. Se simte în rândurile ce scriu în *Antologie juive*" în „*Revue juive*", în „*Judische Presszentrale Zürich*" că munceşte nevoia sufletească să se încurajeze între ei, că lucrurile vor merge bine şi în viitor, antisemetismul este în scădere, că cutare ministru, diplomat, şef de stat, căpetenie culturală, bisericească sau ori-ce alt deţinător de prestigiu ori putere creştinească i-a asigurat pe ei, că va pune în mişcare toată influenţa şi faţa statului spre a-i păzi în stăpânirea bunurilor acaparate în dauna noastră mai ales prin faptul şi consecinţele economice ale războiului. Această stare psihologică este interesantă şi nu este lipsită de un anumit temeiu, scos din fapte şi aprecieri ce nu se pot pur şi simplu despreţui. Jidanul parvenit, îngânfat lipsit de ori-ce simţ politic, poate trece uşor peste unele simptome îngrijitoare; dar consângeanul său experimentat, învăţat să lămurească dintr'o situaţie actuală infectoare elementul imprudeabil, din care se poate zămisli catastrofa de mâine, acest Semit nu mai doarme liniştit; şi ceia ce rămâne caracteristic este că neliniştea fruntaşului se comunică tainic, ca un curent electric întregii masse a Jidovimei de pe glob.

Jidanul conducător în naţia lui, nu poate ignora ceia ce se petrece în lume. De sigur că va fi citit spre exemplu, cartea cunoscutului publicist şi profesor universitar de la Edinburg, a lui Charles Sarolea apărută în 1924 sub titlul: „Ce am văzut în Rusia sovietică"; desigur că va fi cugetat cu amărâciune la eventualităţile ce pot cădea peste trupul rasei lui locuitoare în Rusia şi mai ales nu a putut să oprească răspândirea acestui studiu, despre care cardinalul Mercier, vajnicul apărător al Belgiei martirizate de germani, s'a pronunţat în cuvinte elogioase apreciind pătrunderea extraordinară a autorului. Aşa încât, concluziile lui Sorolea vor fi făcut pusturi în multe suţlete jidoveşti, vor fi trezit îngrijorarea pentru ziua de mâine, mai ales că la fixarea impresionantă, sguduitoare a concluziilor, ce le reproducem mai jos, a aruncat un cuvânt de tragică desnădejde tipul cel mai reprezentativ, în bine, al rasei Jidovesti, omul de o înaltă cultură, de o rară capacitate, spiritul organizator cu vederi largi, cari a fost Valter Rathenau. Iată observaţiile şi concluziile lui Sorolea, unuia din cei mai apreciaţi publicişti politici din Europa, a şa cum le poate citi ori ce om politic român în cartea mai sus menţionată, capitolul XV întitulat „Bolşevismul şi Jidanii".

„Ar fi zadarnic să negăm rolul predominant al Jidanilor în revoluţia mondială. Ne rămâne pur şi simplu să acceptăm realitatea brutală şi să admitem că, într'o lagă măsură, revoluţia bolşevică a fost organizată de către indivizi de rasă jidovească. Mai este un al doilea fapt, nu mai puţin impresionant, de care trebuie ţinut seamă şi anume: actele comise de aceşti indivizi de rasă israelită au deşteptat în sufletul poporului rus o sete de răsbunare, care va putea, într'un viitor apropiat să ameninţe cu represalii teribile milioane de Jidani nevinovaţi. Aud încă răsunându-mi în urechi profeţia lugubră ce mi-a făcut, acum trei ani, Jidanul cel mai ilustru al Germaniei, care a căzut el însuşi victimă a fanatismului antisemit. Intr'o seară, după o lungă discuţie cu Dl Rathenau, l'am întrebat care ar fi după el sfârşitul tragediei ruse. Mi-a răspuns că nu vedea de cât un sfârşit: progromul cel mai înspăimântător, care va fi avut loc vre-o dată în istoria raset jidoveşti.

Ori-cine şi-a dat osteneala să studieze chestiunea rusă pe loc, având la îndemână cele mai bune isvoare, şi fără idei preconcepute, va trebui să recunoască că Jidanii au jucat un rol de prima importanţă în revoluţia bolşevică şi că continuă să joa-

© BCU CLUJ

ce acest rol în guvernul sovietic. In ce mă privește sunt gata să admit că conducătorii jidani nu formează de cât o infimă minoritate, după cum guvernanții britanici ai Indiei nu constitue nici ei de cât o infimă minoritate față de massa indigenă. Dar nu este mai puțin adevărat că acești conducători jidani sunt stăpînii Rusiei, după-cum cei 1500 funcționari britanici sunt stăpânii Indiei. A tăgădui acest adevăr, ar însemna pentru cine a călătorit în Rusia, a răsturna constatările propriilor sale simțuri.

Când constatați că conducătorii tuturor celor-l'alte revoluții comuniste la Budapesta ca și în Bavaria au fost în mod invariabil israiliți, ești forțat să ajungi la concluzia că protagoniștii dramei bolșevice au fost Jidanii.

Și nu numai indivizi din rasa jidovească au jucat un rol foarte important în începuturile și desvoltarea Revoluției bolșevice, dar tot ei au participat în mod preponderent la unele din cele mai teribile crime ale acestei Revoluții, In analele terorismului rus cinci nume se desprind de cele l'alte într'o sinistră izolare: al lui Swerdlov (Jidan), *arhiteroristul Moscovei; al lui Ianke Iurowski* (Jidan) *monstrul care în pivința casei lui Ipatier, la Ecaterinenburg, a împușcat pe cei 12 membri ai familiei imperiale ruse în care intră și cele 4 fete ale țarului; numele lui Moise Urityki* (Jidan) *cel d'intâi călău-șef al Ceke-i, Bela Kuhu* (Jidan) *măcelarul Budapestei și al Crimeii; Djerdjinski (polonez) marele inchisitor al Ceke-i trasformată astăzi. Din aceste cinci nume, nici unul nu este rus; unul este polonez cele'lalte patru sunt jidovești".*

In concluzie profesorul universitar de la Edinburg scrie următoarele (pag. 180): „Rezultatul a fost o recrudescență alarmantă a sentimentului antisemit. Astăzi acest sentiment este aproape singurul, care unește pe Rușii tuturor claselor și tuturor partidelor. 1. Țăranii urăsc pe Jidan, pentru că îl fac responsabil de ruina agriculturii ruse. 2. Biserica vede în Jidani pe campionii ateismului oficial. 3. Aristocrația vede în Jidani pe instigatorii exceselor comise de țărani, pe tăinuitorii de obiecte furate pe principalii profitari și autori ai spoliațiunii generale. 4. Socialiștii chiar dându-și seama că Revoluția a dat un lamentabil fatiment, acuză pe Jidani de acest insucces. 5. Chiar în rândurile partidului comunist, ale birocrației roșii, ale armatei roșii, antisemitismul se ridică amenințător

Și când va veni ziua judecății, cei mai răi dușmani ai Jidanilor se vor recruta dintre bolșevicii ruși. Ei se vor ridica în calitate de acuzatori publici: ei se vor strădui să înlature mânia poporului, din cauza propriilor lor crime, îndreptând aceasta mânie contra Jidanilor.

„Stând de vorbă, din întâmplare, cu un om de pe stradă, călătorul strein se va convinge ușor de intensitatea acestui antisemitism pasionat și general. Se găsesc chiar persoane culte, cu sentimente umane și creștinești, cari îți repetă neîncetat că condiția esențială a unei renașteri ruse este **exterminarea totală a rasei jidovești:** *bărbați femei și copii. Când protestam cu oroare contra acestor sentimente monstruoase, amicii mei îmi opuneau cu răceală aceleași argumente pe cari le invocau asasinii sceleraţi (Jidani) ai familiei Țarului: dacă ne-am îndura de viața femeilor și copiilor jidani, totul va trebui să începă d'acapo în generația viitoare; extirpând în mod radical, odată pentru totd'auna, cancerul jidovesc de pe corpul politic rusesc, este singurul mijloc de a garanta siguranța Rusiei".*

„Febra bolșevică se va consuma de la sine; dar pe măsură ce va descrește bolșevismul, este de temut că fanatismul antisemit crește. Semnele premergătoare ale acestei recrudescenți amenințătoare se constată în toată Europa centrală".

Având în vedere eventualitățile mai sus exprimate, înțelegi Domnule cititor, pentru ce „Liga Drepturilor Omului", jidovească ori profund jidovită, a întreprins o acțiune de a pune sub protecția Ligii Națiunilor pe toți viitorii refugiați politici? Înțelegi, Domnule cititor, că acești viitori refugiați politici se vor prezinta în puzderia celor cinci milioane de Jidani, cari au făcut pe cetățenii ruși în timpul Raiului bolșevic, iar la sfârșitul apropiat al regimului vor căuta să treacă în grabă granițele, invadând ca emigranți politici în Polonia și România. La a ceastă probabilitate, s'a gândit un Jidan, ce astăzi se mai împănează cu titlul de cetățean rus, când a propus la „Congresul internațional al Ligilor pentru drepturile omului" ținut la Bruxelles în 28 Iunie 1926, Liga Națiunilor să invite statele membre și ne-membre să convină asupra unui a anjament, care să aibă de scop:

„a) *Substituirea, în favoarea emigrantului politic, a protecțiunii Societății Națiunilor aceleia a guvernului național:*

„b) *Numirea în diferite țări, de reprezentanți ai Societății* Națiunilor, *cu însărcinarea de a aduce emigranților politici serviciile pe cari le aduc de obiceiu consulii (eliberarea de pașapoarte, de acte de identiate, de legalizări de iscălituri etc.)*

„c) *Recunoașterea că emigranții politici nu pot fi expulsați in afară de cazul că atentează la siguranța țării unde s'a așezat și că în nici un caz nu pot fi extradați guvernului țării căreia au aparținut".*

Documentul este luat din ziarul profund jidovit „Adevărul" din 6 Iulie 1926, care sub următoarea formulă de o hipocrizie curat iudaică, ridică pe beneficiarii regimului, dictat României și Poloniei, în cazui unui masacru al Jidanilor din Rusia, mântuită de bolșevism. Dispoziția privește pe aceia „pe cari excesele despotismului reacționar — provocătoare fără umbră de îndoială, de războaie civile și masacre — îi va face și *în viitor* să-și ia lumea în cap".

Iată cum Jidovimea de pe glob, prin reprezentanții ei, caută să preîntimpine, cu ajutorul Ligii Națiunilor, lovitura meritată a destinului, a cărei tristă presimțire a purtat'o în suflet Iudeul Rathenau.

I. C. Cătuneanu

Două comemorări: 1 și 10 Decemvrie

Se împlinesc opt ani dela data când într'un admirabil elan de entuziasm, se dărâmau sub pasul cadențat al dorobanțului român, odată pentru totdeauna barierele Carpaților.

In fulger de oțele veneau eroii dela Oituz si Mărășești să sfarme temnițele opresiunilor noastre și să frângă lanțurile robiei milenare, impuse unor scumpi frați de vitregia vremei.

Pasărea habsburgică ce sfâșia adânc în trupul românismului ardelean expiase plătindu-și păcatele de a fi înfrățit în tranșeia blăstămată Moțul sau Crișanul cu un sânt ideal, alături de străinul ce n'avea nimic de împlinit.

In vechea cetate a lui Mihaiu-Viteazul, la Alba-Iulia, în rugă fierbinte, din umbra altarelor singura mângâiere în timpuri de restriște se înălțau spre cel Etern, într'o singură dar vibrantă voce, cântecele de slavă ale celor reîntorși prin puterea proniei cerești și a vitejiei soldatului

© BCU CLUJ

purtător de biruinţă, la sânul mamei străbune.

1 Decembrie 1918 e serbarea triumfului unui crez, ce prin puterea lui creatoare a ţinut veşnic aprinsă scânteia redeşteptării ardelene.

Ea consfinţeşte prin hotărârea unanimă şi autodeterminată a celor din Dacia superioară, unirea sufletească indestructibilă a urmaşilor „Romei şi ai Sarmisegetuzei" de pretutindeni.

Voinţa destinului se împlinise. Ziua măreaţă în care bătrânii ninşi de povara anilor petrecuţi sub robie ungurească şi tineretul speranţa de mâine, vărsau lacrimi de bucurie nu se va şterge deapururi din mintea noastră. — Ea fusese pregătită prin jertfe pe cari istoria Ardealului n'a precupeţit să le treacă în nemuritoarele-i pagini.

O cruce presărată ici şi colo şi sunt multe, pe cuprinsul fostei dar spulberatei de mânia Celui de Sus monarhii, arată trecătorului grăbit că aci odihneşte unul din acei ce a fost simbol de jerfă în lupte pentrn revendicarea unor sacre drepturi.

Inaintaşii noştrii, adevăraţi pregătitori ai celui mai curat praznic sufletesc în care cugetul nostru purificat de grija josnică a patimei aducea mulţumiri celui Atotputinte; nu puteau sau mai bine zis nu vroiau să creadă că epigonii de azi ai Ardealului veşnic hărţuit de dominaţia străină, vor batjocorii scumpa lor amintire.

•

Gândit-s'au vreodată un George Pop de Băsesti sau un Vasile Lucaciu ce zac azi în morminte, loc de închinare pentru noi că acei ce odinioară stăteau pe parapete dârz şi răspundeau lui Tisza cu cerbicie, îşi vor pleca grumazii în faţa atotputerniciei lui Artistide Blank?

Tresar în cripta dela Răşinar şi Ţebea Avram Iancu şi Şaguna când de sus sub privirile lor strănepoţii învârt hora înfrăţiei politice peste cadavrele încă neputrezite ale martirilor neamului, pe care *Stere* le profanase cu cuvântu-i ticăloşit.

Ce-au făcut epigonii? Politica neamului?

Nu, ci a desbinării dintre fraţi.

Şi când după opt ani aceasta este trista realitate, noi putem s'o spunem verde şi lămurit: „Nu lor pretinse figuri determinante în viaţa politică a Ardealului de eri li-se datoreşte *Alba-Iulia* şi refuzul categoric de înjghebare în ideia de stat maghiar, ci acelei admirabile solidarităţi a ţărănimei ardelene. De tăria ei ca de un neînfrânt zăgaz, s'a isbit politica de maghiarizare a unui Appony.

Iobagul ce săruta ţărâna fierbinte a solului ardelenesc, plămădită cu sângele şi lacrămile lui este *pionul adevărat* şi cu necontestate merite al *„Unirii într'un singur trup"* a tuturor Românilor, sub sceptrul celui mai glorios dintre Voevozi. Şi când nestimata Ardealului împodobea începând cu 1 Decembrie 1918 coroana M. S. Regelui Ferdinand I, visul milenar se îndeplinise.

Nu politica ce desbină, ci dragostea de frate şi dorinţa de completă realizare a visului străvechiu au determinat: actul în veci neuitat dela 1 Decembrie 1918.

Dorinţa şoptită tremurător pe buzele soldatului român ce-i dădea obştescul sfârşit sub un steag străin se întrupase aevea.

Ca în vis trecură patru ani.

Cimentarea sufletească întârzia din motive prea bine cunoscute.

Tineretul naţionalist-creştin îşi asuma greaua sarcină să arunce puntea de aur între două generaţii şi începutul îl face la 10 Decembrie 1922.

E ziua în care am pus piatra de hotar între două vieţi.

E ziua în care se reliefează o ideologie nouă grefată pe o acţiune practică.

Am lăsat la o parte inactivitatea şi nepăsarea urmând calea sbuciumului sufletesc.

Plecăm la o luptă mare începând cu această dată, formulându-ne un mănunchiu de principii, călăuzite de „ideia naţională". Mişcarea noastră neavându-şi substratul într'o revendicare materială, ci fiind expresiunea unei idei, frământarea de 4 ani a studenţimei creştine, pune în evidenţă o trăsătură sufletească a unei întregi generaţii dezinteresate, caracter determinant de împrejurări sociale precise (*Vezi: revista „Conştiinţa Naţională" No. 9-7 din Sept. 1926*).

Din acest punct de vedere trebuie privită lupta studenţească, ideologia şi linia ei de conduită. Plecând de la constatarea pericolului jidovesc şi dela imperativul înlăturării lui, *studenţimea şi-a făcut din antisemitism un crez, o dogmă.*

Numărul jidanilor din ţară, raportul acestora la populaţia totală a ţării, disproporţia dintre acest coeficient şi coeficientul similar al altor ţări, conştiinţa nepregătirii economice a poporului nostru, venit brusc în contact cu o populaţie cu o deprindere comercială şi cămătărească de trei ori milenară, rolul evreilor în economie, publicistică, politică şi bursa noastră — într'un cuvânt toate particularităţile cu care se prezintă problema evreiască în ţara noastră, au impresionat viu studenţimea, dându-i o ţintă de luptă, un program de acţiune, o dogmă de călăuzire. Pentru studenţime, ca şi pentru toţi cei orientaţi asupra situaţiei noastre politice şi sociale şi cari pot judeca clar şi vorbi sincer, jidovimea apare ca problema cea mai importantă a vieţei noastre sociale, de a cărei soluţionare depinde însăşi existenţa naţiunei şi statului român.

Antisemitismul nostru, clădit pe realităţi sociale incontestabile, sprijinite pe statistici şi fapte riguroase, nu avea nimic din elemntele fictive şi abstracte ale unei **doctrine.** Noi porneam dela realităţi pe care le constatam şi interpretam, ca apoi să conchidem, conduşi şi constrânşi de massa faptelor acumulate.

Odată convigerea formată, pericolul evreiesc dovedit, necesitatea înlăturării lui inexorabilă, antisemitismul a fanatizat întreaga massă studenţească făcând-o să lunece în excese regretabile fireşte — în primul rând prin iluzorica lor eficacitate.

Şi astfel, antisemitismul a devenit dogma, **Religia** noastră. (Vezi: „Conştiinţa Naţională" articol din No. 6-7 Sept. 1926).

Acestea au fost considerentele ce au precipitat în fapte gândului şi a simţirei ziua de 10 Decembrie 1922. In această s'a dat semnalul luptei ce trebuie să aducă biruinţa crezului nostru naţionalist şi dă care va înfăptui nu peste mult: *România Românilor.* Agitaţia noastră corespunzând unei situaţii reale şi juste înfăţişate a câştigat aderenţi în afara Universităţilor şi s'a transformat într'o mişcare naţionalistă.

Soluţia problemei ce ne agita era formulată în două mântuitoare cuvinte: *numerus clausus.*

Asistăm de atunci la o desfăşurare inempuizabilă de forţe noui, care răspândind în toate părţile crezul ce le anima şi sprijinite de curente favorabile din opinia publică, ameninţă că împreună, să provoace o mişcare generală ce ar fi adus în mod natural: *transformări radicale.*

De atunci studenţimea şi-a păstrat o atitudine independentă, a apărut ca o unitate de sine stătătoare, neînglobată nici unei mişcările politice cu caracter de partid.

Independenţa noastră faţă de diversele manifestaţii, practice ale partidelor îşi aveau explicaţia în carac-

© BCU CLUJ

torele inerente vârstei.

Grăuntele de idealism ce adăposteam în suflete, ne îndepărta spontan şi hotărât, de atmosfera viciată a politicei de compromisiuni. Suntem şi azi aceiaşi, nu putem fi spectatori pasivi şi indiferenţi însă ai vieţei noastre sociale, dar nu ne vom îngloba nici unui partid.

Au trecut patru ani de sbucium, dar mărturisim acelaşi crez.

Fanatic pătrunşi de ideile sfinte ce ne călăuzesc, vom rămâne independenţi în mijlocul frământărilor publice, convinşi că nu dela „partide“ clădite pe ambiţii, interese proprii şi veleităţi se poate aştepta o îndreptare a lucrurilor, ci numai dela acţiunea conştientă, bine ţintită şi statornică, a oamenilor de convingeri din ţara asta.

Au trecut deci patru ani. In crezul nostru această sărbătoare cu proporţii simbolice şi o lume îi admiră măreţia.

Şi dacă toată suflarea studenţească îşi priveşte cu evlavie ziua ei de 10 Decembrie 1922, românii de pretutindeni atunci când vor fi convinşi de puterea creatoare a ideii naţionale ce ne călăuzeşte vor porni împreună cu noi la luptă pentru salvarea naţiunei şi îndepărtarea pericolului jidovesc, o veşnică ameninţare a intereselor noastre vitale şi de cari depinde existenţa sau inexistenţa fiinţei noastre etnice.

Acum o concluzie:

Sărbătorim aproape simultan două zile de biruinţă ce se încrestează adânc pe răbojul hărţuelilor cu duşmanii şi cari se pierd în negura vremii.

Generaţia dela Alba-Iulia trebuie să înţeleagă odată că politica ei de căpătuială nu se poate împăca cu politica neamului, ce noi preconizăm.

Trebuie să se termine odată cu oratoria de răspânti şi cu promisiunile îmbrăcate în haina fadă a demagogiei.

Acum când sărbătorim din nou aceste două binemeritate biruinţe, credem că a sosit timpul ca toţi să purcedem la combatarea pericolului ce ameninţă să ne sugrume în scurt timp. Noi ne cunoaştem drumul, îl vom urma cu orice sacrificii.

1 Decembrie 1918 este sfârşitul unui capitol dureros de istorie pentru Ardeal şi cei ce au participat efectiv la desfăşurarea lui trebuesc să lucreze azi intens pentru remedierea trecutului.

10 Decembrie 1922 marchează începutul unui eveniment istoric determinant şi cei oţeliţi în luptă au datoria să vină alături de noi, să ne călăuzească paşii, întru preîntâmpinarea răului, dacă vor ca patria să le fie recunoscătoare.

Cât pentru noi începem cu nădejdea în Cel de Sus cel de al V-lea an de luptă pentru Hristos, Rege şi Naţiune!

Victor Medrea.

Viaţa studenţească

III

După ce, până acum, nu am făcut altceva decât am schiţat, în câteva linii fugare, sistemele de organizaţii studenţeşti, streine şi indigene, — rămâne acum să arătăm defectele organizărilor noastre naţionale şi să propunem câteva corective, menite să asaneze o situaţie, a cărei schimbare grabnică şi radicală se impune în mod impetuos.

Inainte de toate: defectele! Lucrul *pare* uşor de demonstrat, cu toate că rădăcinile răului sunt, de obiceiu, atât de adânci, încât ele reclamă o analiză minuţioasă şi o meditaţie aprofundată.

Spiritul organizaţiilor noastre studenţeşti de sigur că lasă mult de dorit. Cu excepţia câtorva societăţi de elită, cele mai multe organizaţii se menţin numai în virtutea inerţiei. Ele figurează mai multe ca un decor fastidios, care vrea să impună prin vorbărie şi paradă, — fără a oferi însă de o parte membrilor o situaţie mai avantagioasă, din punct de vedere profesional, — de altă parte marelui public, şi aici mă gândesc mai ales la masele ţărăneşti, un sprijin real.

Se lucrează, incontestabil, mult. Sunt societăţi, care şi-au încheiat activitatea, din anul trecut, cu un strălucit rezultat. Dar aceasta încă nu e destul. Căci munca s'a desfăşurat în chip disparat, spontan, neorganizat — chiar anarchic. Lipsesc principiile luminoase de coordonare sistematică şi unitară a activităţii studenţeşti. Şi lipseşte, în special, aceea organizare supremă, care să realizeze această coordonare. Mă gândesc la *„Uniune“*. Ei bine, Uniunea noastră, în afară de proclamarea grevelor şi de reprezentarea la congresele internaţionale, nu a fost în stare să realizeze aproape nimic. Şi nu din lipsă de activitate, bună voinţă, suflet sau pricepere. Toate eceste calităţi le prezumăm ca integral şi perfect existente la conducătorii „Uniunii“. Lipseşte însă organizarea potrivită, cu o sferă de activitate largă, cu o posibilitate de iniţiativă neîngrădită şi cu o autoritate masivă, în faţa organizaţiilor subordonate. Deci ar trebui o mai mare *centralizare* a activităţii studenţeşti. Desigur că sistemul centralist nu e recomandabil, atunci când e exagerat. (De ex. cum e în viaţa noastră publică). Insă autonomia prea mare, care provoacă tendinţe opuse şi sisteme contradictoriii, cu o mentalitate exclusivistă, penetrată de egoism şi orgoliu provincial, — e cu atât mai condamnabilă.

Trebuie deci să încercăm o armonizare a principiului centralist unitar, cu cel autonom provincial. Centrul, — în cazul de faţă „Uniunea“, — va trebui să aibă iniţiativă generală şi principiară, călăuzită de o concepţie largă şi europeană, — iar organizărilor provincială, — e vorba de „Centre“, — le revine executarea în amănunte, potrivit nevoilor, aspiraţiilor şi obiceiurilor locale.

In primul rând se cere, deci, ca „Uniunea“ să-şi refacă temelia în aşa fel, încât să poată emite iniţiativele, care vor avea valoarea intrinsecă de practicitate şi realizabilitate, menite să impună organizaţiilor provinciale.

Iar, în al doilea rând, organizaţiile provinciale vor trebui să fie reformate în direcţia, pentru a putea servi ca mijloace apte şi demne de-a, executa, în amănunt, iniţiativele generale, la a căror formare vor contribui şi ele, de o parte prin materialul informativ şi prin propunerile directe, ce le vor face „Uniunii“, — de altă parte prin delegaţi permanenţi, — cari vor reprezenta în Comitetul „Uniunii“ interesele provinciale. — Şi astfel s'ar putea realiza o cât mai mare apropiere între interesul general şi cel regional.

* * *

Dar să evadăm din domeniul eteric al dorinţelor platonice. Să abandonăm, cel puţin în parte, principiul nefolositor în viaţa practică: *„je ne propose rien, — jexpose“*. Zic cel puţin în parte, căci chiar şi în *propunerile*, pe cari le vom înerca, mai jos, propuneri menite de-a realiza dorinţele sus amintite, — va trebui să recurgem iarăşi la metoda *expunerilor*. Insă la expunerea unor observaţii, culese la faţa locului şi verificate prin îndelungata experienţă a unei aplicări practice.

© BCU CLUJ

Căci în curentul nostru de reorganizare studenţească nu trebuie să rămânem robii unei ideologii anacronice. Nu trebuie să ne închinăm în faţa Angliei, Franţei, Germaniei sau Italiei, cu argumentările eftine de ţări civilizate, culte, impunătoare. Tocmai din aceste motive noi *nu* trebuie să le urmăm. Căci la noi lipseşte încă atât civilizaţia, cât şi cultura ţărilor amintite. Deci în lipsa mediului asemănător, va trebui să renunţăm şi la metoda „copierii", fidel aplicată, până acum, în toată viaţa noastră publică şi culturală.

Dar nu putem nici să facem un salt uriaş spre o complectă emancipare. Aceasta iarăşi nu este posibil, pentrucă totdeauna e mai bine dacă te foloseşti de experienţa altuia, decât dacă încerci totul pe spinarea ta proprie.

Să recurgem deci la un sistem eclectic, care sintetizează, în chip raţional, calităţile, relativ, mai perfecte, din toate organizările studenţeşti contimporane. Acest sistem eclectic va trebui să ţină seama şi de situaţia geografică, economică şi culturală a Ţării noastre. Căci e incontestabil cel mai de preferat sistemul anglo-american, — care însă, în mediul şi împrejurările de azi, e încă irealizabil la noi.

Este însă o ţară vecină, cu o configuraţie geografică şi socială foarte apropiată de ţara noastră. E *Cehoslovacia*. E ţară, care a trăit cu Ardealul desrobit, sub aceiaşi egidă asupritoare a habsburgismului. Deci în trecut au existat fire puternice de legătură sufletească între cele două naţiuni: română şi cehoslovacă. Politica externă a Ţării noastre încă e cât se poate de amicală faţă de Cehoslovacia, ceea-ce este foarte util şi avantagios pentru noi. Căci cehii formează un popor viguros şi harnic, cinstit şi leal, conştiu şi impunător, prin bogăţia lui materială (mai ales industrială) şi culturală.

In Cehoslovacia educaţia tinerimei formează una din cele mai cultivate probleme de Stat. Nu mă gândesc la admirabila organizare a *„Sokolilor"*, care stoarcea dmiraţia întregului glob terestru, prin minunata disciplină şi înaltul idealism al sutelor de mii de membrii, pe cari îi pregăteşte pentru viaţa adevărată. Nu avem loc să ne ocupăm aici de această asociaţie.

Ne gândim însă la o altă organizare impunătoare şi vrednică de imitat: organizarea Studenţimei Cehoslovace.[1]) Este atât de practică şi atât de realistă, încât nu şovăim să afirmăm că e *vrednică de imitat*. Nu e vorba aici să traducem cuvânt de cuvânt toate articolele statutelor sau regulamentelor.

Insă principiile generale călăuzitoare, repet, sunt atât de practice şi atât de ideale, încât merită să fie adoptate la baza reorganizării noastre studenţeşti.

Plecând din acest punct de vedere, s'ar putea fixa planul de reorganizare, în următoarele liniamente generale. Intâiul:

„Uniunea Naţională a S. R."

Trebuie să rămână şi pe mai departe puntea de legătură între studenţimea română şi confederaţia internaţională studenţească. Aceasta din două motive. Intâia pentrucă studenţimea română trebuie să participe la activitatea de cooperaţie internaţională studenţească, pentru a obţine avantegii cât mai mari, pe teren profesional. Al doilea pentrucă ea are, menirea de-a *justifica* în faţa opiniei publice mondiale, dreptatea revindecărilor şi aspiraţiilor naţionale ale studenţimei române, la lumina statisticelor şi documentelor sdrobitoare, care nu rabdă contraziceri răutăcioase sau calomnii tendenţioase. Atât în privinţa politicii externe.

Incât priveşte laturea internă a politicii „Uniunii" ea va trebui să procedeze la o reorganizare energică şi radicală a actualei ei forme de funcţionare, împărţindu-se activitatea în *6 departamente*.

I. Departamentul administrativ

Centralizează, îndrumă şi controlează activitatea centrelor studenţeşti provinciale. Culege materialul informativ necesar prin intermediul unui *„birou de informaţii"*. Pregăteşte, execută şi controlează bugetul şi gestiunea „Uniunii" cu ajutorul *„Serviciului Central de Casserie"*. Are, ca anexe principale: *„Arhiva"* şi *„Registratura"*. Cu un cuvânt se ocupă cu afacerile de ordin administrativ *intern*. In caz că se semnalează neînţelegeri între studenţi şi profesori,[2]) sau se nasc diferenţiuni între studenţime şi autorităţi, încearcă mediaţiunea de aplanare, iar, în caz de eşec, propune fixarea unei atitudini demne şi folositoare, în vederea tuturor elementelor a stării de fapt, culese prin intermediul biroului de informaţii.

II. Departamentul de presă

Va fonda, cât mai repede, un *„Buletin studenţesc"* bisăptămânal. Caracterul lui, acum la început şi în vederea crizei de tipar actuale, va trebui să fie modest ca înfăţişare (de pildă: 4 pagini mijlocii, pe hârtie eftină), dar cu un conţinut cu atât mai select şi valoros. Redactarea să se încredinţeze unui comitet de redacţie, compus din oamei pricepuţi şi încercaţi în mânuirea condeiului, selecţionarea materialului şi cunoaşterea psihologiei cetitorului academic, cu exigenţele lui complexe. Va trebui să aibă un caracter *pur informativ*, cu o pagină specială pentru străinătate, redactată în limba franceză. Va trebui să aibă, mai departe un conţinut atractiv, documentar şi variat. Deci să nu fie umplut cu articole patriotice şi polemice, ci cu scurte articolaşe sintetice şi concentrate, în care să fie rezumate toate noutăţile şi tendinţele lumii universitare. Dacă dintre 15.000 de studenţi numai 1/3 ar abona această revistă (a cărui preţ de cost va trebui să fie *minimal*, adăugându-se încă şi subvenţii din partea Statului) atunci va fi asigurat un *tiraj iniţial* de 5000 exemplare, ceeace ar fi mai mult decât suficient. Tot acest departament va face legătură cu presa studenţească din străinătate, oferind materialul informativ cerut.

III. Departamentul externelor

Pregăteşte reprezentarea „Uniunii" la congresele internaţionale. Are un birou special de informaţi pentru culegerea statisticelor şi documentelor necesare. Redactează broşuri de propagandă. Face legătura între studenţimea română din ţară şi studenţimea română din străinătate, pe care o *controlează* riguros în activitatea ei. *Organizează* studenţimea română din toate centrele universitare streine. Această activitate se va desfăşura cu ajutorul Ministerului nostru de Externe şi a Legaţiilor respective. Controlează şi intermediază acordarea burselor pentru streinătate după criteriul de selecţionare a meritului şi valorii individuale, cu excluderea favoritismului politicianist.

---

1) In timpul vacanţei de paşti 1926, Societatea studenţilor în Medicină din Cluj a aranjat o foarte instructivă călătorie de studiu prin Cehoslovacia, la care din bunăvoinţa priceputului si amabilului conducător al acestei excursii, dl *drd Râmneanţu*, preşedintele societăţii, am avut fericita ocazie să iau parte. Astfel mi s'a dat prilejul să culeg materialul informativ la faţa locului.

2) Cum s'a întâmplat anul acesta mai multe cazuri în Cehoslovacia.

© BCU CLUJ

IV. Departamentul ocrotirilor sociale

Este poarte cel mai important şi cel mai util, căci el va trebui să deştepte şi să înlănţuiască interesul studenţimei faţă de organizaţiile ei. Egoismul încă este un promotor al interesului. Deci trebuie menajat. Va trebui să se gândească la acordarea de ajutoare şi împrumuturi, fără dobândă, pentru studenţi săraci. (Chiar şi pe un timp de 10 ani, cu obligaţia, întărită prin cuvântul de onoare scris, de a-l restitui în măsura îndreptării situaţiei materiale). Imprumuturile şi ajutoarele însă să fie mici. (Până la 1000 lei lunar). Se îngrijeşte de construirea căminurilor studenţeşti, cu ajutorul cercurilor regionale şi judeţene şi a marelui public din judeţul respectiv. Mijloceşte subvenţii dela Stat, judeţe şi comune pentru complectarea cerinţelor bugetare. Infiinţează dispensarii şi un sanatoriu studenţesc (proiectul d-lui. Ministru Dr. Lupaş). Procură medicamente gratuite, organizează staţiunii de recreaţie şi tabere studenţeşti, pentru vacanţe (cum a făcut şi la noi Y. M. K. A.). Infiinţează cooperative de procurare a stofelor de haine şi a materialului de ghete, cu preţ redus. Intermediază plasarea studenţilor în locuinţe particulare eftine şi igienice. Infiinţează birouri de plasare a studenţilor la autorităţi, bănci şi particulari (advocaţi, medici, comercianţi, ingineri). Procură bilete cu reduceri (pentru săraci: gratuit) pe C. F. R., S. F. R. şi S. M. R. pentru vacanţe şi excursii. Organizează excursii în străinătate, în colaborare cu departamentul externelor. Procură reduceri la reprezentaţii de teatru, operă, cinema, concerte şi conferinţe.

Finanţarea acestor planuri, (cari par a fi zidite, privite sub prisma noastră în . . „Spania") se va face cu ajutorul Statului şi mai ales a oamenilor generoşi, cari văzând tendinţa *serioasă* şi *cinstită* a studenţimei noastre, îşi vor lega numele de nemurire, cu fondaţiuni. Acestea (cum e în Cehoslovacia, spre pildă) pot fi foatte însemnate. Băncile şi marile întreprinderi încă pot prevede, în bilanţurile lor anuale, subvenţii considerabile.

V. Departamentul şcolar.

Se îngrijeşte de îmbunătăţirea mijloacelor de studiu, editarea manualelor în limba română (tipărite sau *bine* litografiate). Prezintă observaţiile şi părerile studenţimei cu privire la reforma şi unificarea învăţământului nostru superior (mai ales: juridic). Redactează broşuri *pur informative* pentru străinii, cari vor să studieze la Universităţile noastre (în special pentru Bulgari). Procură reduceri la taxe de studii, în ţară şi străinătate. Controlează *echivalarea diplomelor streine.*

VI. Departamentul cultural-social.

Indrumă şi controlează, după un plan utilitar şi bine chibzuit, activitatea naţional-culturală a cercurilor regionale şi judeţene. Cooperează la extensiunea universitară. Aranjează şezători de discuţie pentru studenţi (după modelul „deabating-cluburilor-engleze). Aranjează turneuri culturale, la care rulează şi filme instructive. Aranjează reprezentaţii de teatru, concursuri de şah, petreceri studenţeşti (ceaiuri şi serate dansante, baluri etc.).

Cam acestea ar fi atribuţiile generale ale departamentelor „Uniunii".

Executarea dispoziţiilor „Uniunii", fixate de comun acord cu reprezentanţii tuturor organizaţiilor din ţară, se va face prin

Centrele Studenteşti.

Acestea vor fi organizate după modelul „Uniunii", însă departamentele fiind înlocuite cu 6 comisii şi anume:

1. *Comisiunea administrativă.*
2. *Comisiunea de presă.*
3. *Comisiunea afacerilor streine.*
4. *Comisiunea Ocrotirilor sociale.*
5. *Comisiunea şcolară.*
6. *Comisiunea culturală.*

Misiunea comisiunilor este aceea de-a duce la îndeplinire, cu ajutorul societăţilor pe facultăţi a cercurilor regionale naţional-culturale, — şi acomodat mediului şi imprejurărilor locale, — diferitele iniţiative şi dispoziţii generale ale „Uniunii".

Atât Comisiunile, cât şi departamentele se vor compune dintr'un număr potrivit de studenţi (5—50), aleşi între elementele valorase, desinteresate şi muncitoare. Fiecăreia îi seva repartiza o anumită atribuţie. Astfel se poate ajunge printr'o diferenţiere şi organizare raţională a muncii, la maximul de specializare perfecţionată. Iar rezultatele practice vor fi cu atât mai potenţate.

In fruntea fiecărui departament se va alege un *şef al departamentului*, iar în fruntea comisiunilor de centre câte un *preşedinte al comisiunii respective.*

Centrul coordonează şi controlează activitatea

Societăţilor pe Facultăţi.

Acestea vor avea, în loc de departamente şi comisii, câte *6 raportori* şi anume:

1. *Raportorul administraţie.*
2. *Raportorul presei.*
3. *Raportorul afacerilor streine.*
4. *Raportorul ocrotirilor sociale.*
5. *Raportorul şcolar.*
6. *Raportorul cultural.*

Fiecăruia îi se va despica o anumită sferă de activitate, desprinsă din programul general de activitate studenţească. Din coloborarea tuturor se va ajunge de rezultate cu atât mai strălucite.

Atât pe lângă „Uniune" cât şi pe lângă „Centre" şi „Societăţi pe Facultăţi", va funcţiona încă câte un *Comitet* (cu Preşedinte, Secretar general, Secretari de şedinţă, Cassier, Bibliotecari; Controlori), cari împreună cu şefii de departamente (la Uniune), preşedinţii de comisiuni (la Centre) şi raportorii (la Societăţile pe Facultăţi) deliberează asupra hotărârilor mai importante, de interes general, fixează atitudinile unitare, în faţa diferitelor situaţii de ordin naţional, social, cultural şi profesional, — şi, în fine, reprezintă interesele organizaţiilor lor în faţa autorităţilor şi a marelui public.

Acesta ar fi, în contururi vagi, — sistemul de organizare a studenţimei cehoslovace [3]), ici-colea modificat potrivit necesităţilor noastre particulare.

Am încercat să propun acest sistem cehoslovac, sperând că *unele* lucuri vor putea fi utilizate la reorganizare studenţimei noastre.[4])

Asupra detaliilor ne este imposibil să insistăm aici din cauza lipsei de spaţiu.

Să luăm însă aminte un lucru. Colegii noştrii Cehoslovaci au realizat, **în intregime,** acest sistem de organizare, cu planul lui de activitate. Aceasta însă numai prin muncă serioasă, persistentă, tăcută şi modestă. Dacă noi vom putea numai *ceva* să obţinem, în aceiaşi direcţie, atunci ne putem felicita.

Căci a sosit timpul, când e bine să ne lăpădăm de oratoria demagogică, de prezentarea pur decorativă şi de anarchica şi chaotica desorga-

[3]) Trebuie să aduc şi pe această cale, viile mele mulţumiri dlui I. Svoboda, preşedintele comisiunii afacerilor streine a Centrului studenţesc din Brno (Moravia), pentru felul prevenitor şi colegial, cu care mi-a comunicat verbal toate aceste date, pe cari le-am reprodus mai sus.

[4]) Le-am comunicaî toate aceste date distinsului meu coleg şi bunului amic V. Noveanu, preşedintele Centrului „Petru Maior" din Cluj şi Raportorul „Reorganizării Studenţeşti" la Congresul din Iaşi, care, spre via mea bucurie, le-a acceptat, în principiu.

© BCU CLUJ

nizare a vieţii noastre studenţeşti.

In locul acestor trei defecte esenţiale (din păcate: „naţionale"), trebuie să ne închinăm în faţa altor trei virtuţi salvatoare:

„Muncă, muncă şi iarăşi muncă".

Caius Bardoşi.

In loc de necrolog.

Salvaţi sunteţi codrii ai României!

Polemica dintre anumiţi condotieri ai scrisului cotidian, dar mai ales o stupidă insinuaţie strecurată în cel mai anumit ziar, ne fac să ieşim din tăcerea ce ne impusesem.

Suprarealistul I. Vinea, tovarăş de idei şi libidinoase senzaţii cu puşcăriaşul Cocea, încearcă din nou să arunce cu noroiu în oameni ce nu se înjosesc să-i răspundă personal.

Intr'un articolaş-impresie *(în directă funcţiune cu moneda primită anterior)*, referitor la aspectul incintei parlamentare cu ocazia şedinţei în care s'au rostit panegirice pentru acel ce a fost *Alex. Constantinescu P...*, şedinţă ce ilustrează mentalitatea oamenilor noştrii politici, doctrinarul Vinea din redacţia răposatei „Facla" strecoară o mică infamie la adresa demnului grup de deputaţi ligişti.

„Cuziştii au tăria să se abţină şi deci să tacă", scrie sentenţios dar provocator nefericitul răsfăţat al muzelor moderne.

Tăcerea grupului cuzist, privită prin prizma conjuctivitei granuloase a redactorului dela „Adevărul" apare ca o imposibilitate.

Tăcerea este totuşi motivată şi necesară, deşi sub forma unei sentimentale smiorcăituri, trepăduşii din prea cunoscute redacţii, o prezentau ca pe o fatală consecinţă a proverbului latinesc: *De mortuis nihil nisi bene!* Insinuaţia nu poate rămâne fără răspuns. — Incercăm să ne justificăm atitudimea:

Toţi deputaţii partidelor politice din Cameră şi Senat prieteni buni când e vorba de numerariu, cu excepţia deputaţilor din L. A. N. C., au găsit de cuviinţă să aducă în plină şedinţă omagiul lor memoriei celui ce a fost cel mai nefast personagiu al politicei româneşti dela 1914 încoace, asociându-se doliului general al partidului liberal şi al Societăţilor jidăneşti.

Toţi reprezentanţii alegătorilor cu drept de vot direct, egal şi secret *(în măsură să întărească aserţiunea mea este* Dl. General Ştefănescu Cdt. Jandarmeriei). se închină şi azi viţelului de aur, al cărui favorit a fost cel ce cu drept cuvânt se numea odinioară: Alexî Constantinescu-P.... — Şi în timp ce aceşti *„aleşi ai naţiunei"* la Bucureşti rosteau osanale pentru proslăvirea amintirei „deposedatorului de pământ al neojobagilor" Moţii lui Avram Iancu, răzeşii şi Ştefan-Voevodul şi pandurii lui Tudor, îmbrăcau haine de sărbătoare.

Când în Bucureştiul învârtiţilor, guvernul decidea ca răposatului să i se facă „funeralii naţionale", clăcaşii furaţi de drepturile lor aduceau rugăciuni de mulţumită Parcelor, ce la momentul oportum tăiaseră firul vieţii celui ce a fost prigonitorul lor.

Ca exponenţi ai masselor populare, ca singuri reprezentanţi fideli ai autohtonilor ce-şi făuresc o nouă istorie, reprezentanţii parlamentarii Ligii simţind în sufletele lor revolta neamului ce răsuflă uşurat azi, trebuia să rămână impasibili.

Cronicari obiectivi în vălmăşagul patimelor şi al meschinăriilor politice de azi, nu putem lua în considerare proverbul amintit. Când un om de talia celui dispărut, fără nici o reticenţă sau scrupul moral, a înţeles să se preteze la slugărnicie în detrimentul conaţionalilor lui, mantia protectoare a proverbului latin, nu poate acoperi hidoşenia unei personalităţi venale.

Când el s'a confundat cu însăşi partidul al cărui membru era, şi când a făcut o politică de buzunar, iar ziarele deplâng în el pe „marele mort al naţiunei" nu noi contimporanii suntem chemaţi sâ-l judecăm ca pe figură reprezentativă a politiciii militante româneşti, ci istoria imparţială.

Când ţara în strigăte de bucurie îşi manifestă veselia că a scăpat de „călăul ţărănimei" de „jefuitorul dela Comitetul Agrar", noi ne facem datoria să înregistrăm faptele aşa cum se petrec.

Codrii f.emată pe bucurie.
Cioclul pădurilor nu mai este.

Şi-a dat duhul în braţele morţii ce nu iartă, moarte ce el pregătea pădurilor noastre.

Cine-l plânge când văile chiotesc la gândul că prezenţa lui nu va mai fi o primejdie pentru podoaba lor naturală?

Cine-l plânge când în sufletul ţărănimii obijduite renaşte binefăcătoare speranţe?

Il plâng, dar cine?

Jidanii: *Blank* şi *Soepkez, Eiser Austerlitz dela „Carpatina", Goetz şi Heller* dela „Foresta" cu toţi Costrihizii judaici, exploatatori nemiloşi şi cu care s'a complăcut. Il plâng toţi acei ce s'au pretat la josnicele-i afaceri. Varsă lacrimi de durere: Consiliul de Administraţie al oricărei societăţi jidăneşti al cărora patron a fost şi pe care l-a îmbogăţit fără să se gândească că moşnenii rămân pe drumuri. Moartea n'a greşit de data asta. A adus bucurie în sânul poporului al cărui impilător a fost „marele trăgător de sfori". Dela un capăt la altul al ţării, vestea trecerii lui la cele veşnice a fost ca un balsam alinător al rănilor adânci ale trecutului, pe cari prin combinaţiile lui veroase le-a făcut în trupul trudit al ţăranului ajuns slugă în ţara lui.

Iată de ce fracţiunea cuzistă din Parlament a înţeles să tacă nu pentrucă aprobau, ci fiindcă osanalele ridicate de alţii batjocoreau simţimintele adevărate ale poporului românesc.

Alexandru Constantinescu-P... nu mai este.

El va rămâne ca sub forma unei amintiri urâte în sufletul nostru şi ca o pată de neşters pentru partidul ce i-a urmat directivele. Vor povesti despre el urmaşii noştrii ca despre cel mai neonest personagiu al vremurilor noastre, iar istoria ce imortalizează nu-i va face cinstea să-i pomenească numele.

Noi fiind în asentimentul celor ce i-au simţit cruzimea fărădelegilor, putem striga din răsputeri:

Bucuraţi-vă Moţi din Munţii Apuseni năpăstuiţi de tovărăşiile lui cu idanii, şi sunaţi din tulnice vestind că e zi de obştească veselie. Strigaţi moşneni Vrânceni şi Lotreni în cele patru zări, cuvântăl pe care vi-l'a adus moartea lui: **Libertate.**

Imbrăcaţi haine de dreaptă sărbătoare voi cei dela Răchitele, căci protectorul lui Tischler Mor şi Fischer şi-a dat duhul în braţele zeului întunerecului".

Ţărani de pretutindeni dreptatea vă surâde, creaţia satanică a Comitetului Agrar trebuie să dispară şi cu ea şi amintirea lui.

„Cioclul pădurilor" nu mai există.

Scăpate sunteţi păduri. Toporul jidanului rătăcitor trebuie să-şi în-

© BCU CLUJ

cete opera-i nefastă. Pământ românesc rodeşte din plin şi liniştit, dijma barbară ce ţi-se lua nu va mai intra în buzunarul nesăţios al celui veşnic nesăturaţ. **A fost şi nu mai este, uitat va fi căci aşa merită.**

V. M.

Cazul dela Cernăuţi . . .

Cauze. Efecte.

Ştim cu toţii ce s'a întâmplat la Cernăuţi în toamnă acestui an.

Jid nii, fără deosebire de vârstă, sex sau situaţie socială, s'au organizat în bandă sub conducerea „alesului naţiunii" a deputatului guvernamental Mayer Ebner, pentru a huidui, fluiera şi lovi chiar pe profesorii români examinatori în comisia I de bacalaureat.

Acest caz nu e primul — şi poate nici ultimul — pentrucă în toamna anului trecut câţiva profesori cari făceau parte dintr'o comisie de bacalaureat din Cluj, au avut aceeaş soartă din partea unui grup de 30 40 de canalii semite.

Ba ce e mai mult. In broşura d-lui Diaconescu, citim la pag. 8, următoarele: „In anul trecut comisiunea prezidată de dl prof. Tr. Bratu, a fost deasemenea huiduită şi fluierată tot în centrul oraşului".

Atunci s'au tăiat firele electrice dela liceul „A. Pumnul", pentru a izola pe profesorii români.

Deci, reiese clar, că ceeace s'a întâmplat la Cernăuţi, nu este un caz izolat şi inconştient al unui grup de haimanale ireponzabile, ci este un plan de luptă, de teroare chiar, împotriva profesorilor români.

Intreagă răspunderea celor întâmplate la Cernăuţi, o poartă guvernul (în special Ministerele de interne şi instrucţie) împreună cu alesul lui, jidanul Mayer Ebner.

Guvernul este vinovat pentru politica dubioasă pe care o duce, admiţând şi chiar ordonând ca dl prof. Tr. Brăileanu, să fie depărtat dela preşidenţia comisiei de bacalaureat, pentru motivul (puţin simpatic jidanilor) că e cuzist şi astfel n'ar fi un judecător drept al elevilor.

Deputatul Mayer Ebner este adevăratul autor moral al scandalului pentru că a dus o continuă campanie de aţâţare împotriva preşedintelui comisiei d. prof. Tr. Brăileanu.

Mayer Ebner a pus la cale scandalul iar asociatul lui care a şi fost arestat, a fost conducătorul scandalului.

Cel mai vinovat dintre aceste canalii semite, cari refuză cu dispreţ să-şi asimileze o cultură românească, a fost elevul David Falik, care s'a agăţat de coşul trăsurii în care se afla dl Diaconescu şi l-a lovit, spunându-i cu „ei ştiu mai multă carte decât toţi din vechiul regat şi chiar decât profesorii".

Este caracteristică purtarea acestor minoritari, cari, chiar şi în ziua procesului au ţinut să sfideze până şi justiţia românească.

Ca o dovadă a spiritului de care sunt conduşi jidanii din Bucovina, reproducem declaraţia avocatului Allerhand către dl. Morărescu, în plină sedinţă a tribunalului: „Ce crezi unde ne găsim? Mergi la Nistru, acolo e mai mult lucru pentru dta. *Păzeşte-te să nu ţi-se întâmple ceva*".

Instrucţia se urmează anevoie — scrie dl Diaconescu —, nu este dusă cu energia cuvenită şi agresorii sfidează prin atitudinea lor, nevoind să recunoască faptele lor brutale. Ba răspund curajos că nu vor să declare pe autorii agresiunii, deşi-i cunosc".

Datorită acestui fapt, precum şi stării de spirit care domina în sala de şedinţă, — tânărul Totu, într'un moment de enervare, a culcat la pământ penfru vecie pe principalul vinovat. Apoi a ridicat mânile, a declarat că el l-a împuşcat şi arătând revolverul s'a predat autorităţilor.

Noi constatăm faptul, îl înregistrăm şi cerem ca provocatorii să-şi primească pedeapsa, pentru a nu se mai repeta asemenea gesturi.

Jidanii însă, continuă cu provocările. Intr'un ziar de-al lor, cetim următoarele: „Comitetul comunităţii întrunindu-se într'o sedinţă extraordinară a hotărât să acorde un loc de onoare la cimitir pentru înmormântare. Comerciaţii evrei vor închide prăvăliile Sâmbătă între orele 11 şi 3 în semn de doliu".

Agresorul Falik deci e proclamat erou at naţiei jidoveşti. I-s'au făcut funerarii naţionale. Prăvălii, instituţii şi sinagoge, totul a fost îmbrăcat în doliu. Pretutindeni a fost expusă fotografia „martirului" David Galik.

Pe noi, nu ne miră această atitudine provocătoare. Deocamdată aşteptăm să se pronunţe justiţia. Până atunci studenţimea din toate centrele universitare, solidarizându-se cu gestul lui Totu, cere punerea lui în libertate provizorie.

Declarăm însă, încă odată că nu înţelegem să fim batjocoriţi de o populaţie minoritară, oricare ar fi ea, şi dacă nu ni-se face dreptate, nu noi suntem vinovaţi şi răspunzători de faptele viitorului.

Aceasta ca să se ştie.

I. Ş. G.

Chestiunea Moţilor

Interpelarea dlui Dr. Valeriu Pop în şedinţa Camerii din 22 Noemvrie 1926

In regiunea Munţilor Apuseni, la graniţa de vest a ţării, locuesc în masă compactă Moţii; apăraţi şi ocrotiţi de munţi falnici ei sunt şi astăzi reprezentanţii cei mai tipici, cei mai curaţi ai rasei noastre dacoromane.

Dominaţiunea străină nu putea fi însufleţită de bune sentimente faţă de aceşti vânjoşi străjeri ai românismului. In cursul veacurilor vicleania şi arbitrul au smuls munţii acoperiţi de codrii şi ascunzători de comoare miniere — aceste singure isvoare de trai pentru populaţia băştinaşă — din mâinile Moţilor încercând să-i reducă la sclavaj şi mizerie, iar prin aceste să le pregătească exterminarea lentă, însă sigură. Opt revoluţii înăbuşite în sânge dovedesc cerbicia şi rezistenţa viguroasă a Moţilor, cum şi tăria cu care au ţinut la drepturile lor istorice. A noua revoluţie — cea din 1848 — victorioasă a avut acelaş rezultat: după ani de promisiuni deşarte Viena i-a răsplătit prin tranzacţiunea din 1867 încheiată cu Budapesta pe spinarea tuturor naţionalităţilor din cuprinsul Ungariei, şi în primul rând a Românilor.

Ungaria ameţită de învingerea fără sânge, închinându-se utopiei Statutului naţional maghiar, ce solicitudine putea să aibă faţă de lăncerii lui Avram Iancu? Deposedarea totală de bunurile silvice şi miniere, izolarea completă prin neglijarea comunicaţiilor, alcoolizarea sistematică a locuitorilor, înbucătăţirea administrativă a Munţilor Apuseni, favorizarea colonizărilor de streini, în-

© BCU CLUJ

tunerecul inculturii şi devastarea fără milă a codrilor prin pleava Galiţiei, iată mijloacele menite să desăvârşească, ceeace n-au tost în stare veacurile de iobăgie şi represiunile sălbatece puse în practică faţă de Moţi.

Dreptatea Dumnezeiască însă a sfărâmat jugul nemilos al impilatorilor şi prin jertfe nepilduite măreaţă s'a înfăptuit România tuturor Românilor, operă la care şi Moţii au contribuit prin a zecea revoluţie.

Nu putea să mai fie nici o îndoială, că prin înfăptuirea României-Mari soarta Moţilor, nebiruiţi străjeri la graniţa noastră apuseană, va deveni cu totul alta. Era mai presus de orice îndoială, că noul Stat Român întregit va inaugura fără întârziere faţă de Moţi o nouă politică ocrotitoare cel puţin în aceeaşi măsură, în care regimul unguresc şi-a făcut datoria faţă de săcuii aşezaţi în mijlocul teritorului etnic românesc.

Insuşi M. S. Regele ca drept şi înţelegător Părinte al Naţiunei Tale s'a grăbit să rostească isbăvitoarele cuvinte de făgăduinţă regală: **„Pădurile şi păşunile din Munţii Apuseni vor fi ale Moţilor!"**

Insă guvernele ce s'au succedat la cârma ţării dela Unire până astăzi **nu au făcut** nimic din ceeace **cu drept cuvânt** se aştepta dela ele; **Moţii îndură** şi acum traiul de mizerie şi umilinţă:

Lipsa de comunicaţii a rămas aceeaşi, ba poate s'a accentuat în urma ravagiilor făcute de inundaţii periodice; reforma administrativă na ţinut cont de interesele permanente şi istorice ale Moţilor; în frauda Legii agrare absenteişti, latifundiari şi societăţi forestiere cu nume românesc însă jidăneşti până la cel din urmă supraveghetor ţin în stăpânire codrii din munţi şi se grăbesc a transforma în adevăr „Karst" această mică „Elveţie" a României: de pe dealurile despădurite apele se prăvălesc ca adevărate torente la vale şi an de an inundaţii catastrofenilor: locul şcolilor îl ţin cârciumele răspândind otrava spirtului industrial; alimentaţia este lăsată în grija speculanţilor de meserie; iar colonizarea Moţilor în regiuni fertile e o tragedie în sine; coloniştii dupăce şi-au vândut averea moştenită din părinţi, se adăpostesc în bordee sau cerşesc adăpost şi hrană dela streini, în mijlocul cărora ar trebui să reprezinte demnitatea şi fale primejduesc viaţa şi avutul sătăria elementului alcătuitor de Stat.

Cu un cuvânt mâna ocrotitoare, mâna îndrumătoare a Statului este absentă pretutindeni şi jalnica doină:

„Munţii noştri aur poartă,
Noi cerşim din poartă'n poartă".

este şi astăzi un trist şi revoltător adevăr.

Deoarece nici actualul guvern nu a dat până acum nici o dovadă de o înţelegere mai justă pentru interesele superioare naţionale din acest colţ de ţară, am onoare a interpela pe domnul Prim-ministru în calitate de îndrumător al politicei generale a guvernului **asupra lipsei totale a unei acţiuni sistematice de ocrotire şi apărare pentru Moţii din Munţii Apuseni.**

Pentru desvoltarea acestei interpelări cer să mi-se pună la dispoziţie următoarele dosare: dosarul de încetăţenire al dlui Nicolae Banffy, dosarele de expropiere dela Comitetul Agrar Gheorghe Banffy, N. Urmanczy, Râul-Alb, Călăţele, Regatul Mare şi Bihor-Sălăgeana.

Rog pe onorata Cameră să binevoiască a admite urgenţa pentru desvoltarea acestei interpelări.

Nota Redacţiei. Cererea de urgenţă pusă la vot n'a întrunit decât voturile deputaţilor L. A. N. C. Iată o nouă dovadă de interesul ce-l poartă Moţilor partidele politice.

Aproape în acelaş timp s'a produs demisia dlui dr Emil Dandea din însărcinarea de comisar guvernial al Munţilor Apuseni. Pus în imposibilitate de a înfăptui ceva pentru Moţi în mod cinstit şi bărbătesc a pus capăt unui echivoc.

Statistici

După cele mai noui statistici, în Chişinău se găsesc 62,000 jidani, iar în Cernăuţi 43,555 jidani. Deşi în 2 oraşe ale ţării se găsesc 105,555 jidani, iar în întreagă Italia, care are o populaţie de 39,000,000 locuitori, sunt numai 100,000 jidani. Cifrele vorbesc în deajuns pentru justificarea luptei noastre şi socotim de prisos orice comentariu.

*

Pentru a arăta încă odată, că se impune în mod categoric, aplicarea lui „Numerus Clausus", care în Ungaria s'a introdus, dăm mai jos următoarele date statistice extrase din „Statistica populaţiunii şcoalelor secundare pe anul 1923".

	Români	Jidani
Liceul din Bacău	362	198
„ „ Botoşani	229	127
„ „ Dorohoi	177	167
„ „ Fălticeni	152	100
„ Naţional-Iaşi	292	201
Gim. Al. cel Bun Iaşi	94	215
„ Ştefan c. Mare Iaşi	93	120
Liceul din Roman	256	156
„ „ P. Neamţ	347	179
„ Lazăr Bucureşti	856	203
„ M. Basarab Buc.	560	229
„ M. Viteazul „	547	135
„ de fete Botoşani	155	173
Şc. com. sup. Iaşi	37	52
„ „ elem. Botoşani	48	63
„ „ „ P. Neamţ	49	75

Deci în 16 şcoli (licee şi şcoale de comerţ) din 8 oraşe ale ţării, avem 4254 elevi români şi 2394 jidani.

Intrebăm: este aceasta, sau nu, o stare anormală? Trebue întrodus, sau nu „Numerus clausus"? Cifrele spun că da!

In Ungaria, în anul 1913—14 erau 7515 studenţi la Universitate. Din aceştia 4915 erau creştini şi 2598 jidani.

După întroducerea lui „Numerus clausus", în anul 1921—22, din 7140 studenţi, numai 558 mai erau ~~creştini~~. jidani

După noul „Numerus clausus", în întreagă Ungaria, nu încap decât 190 jidani la Universităţi.

Ungurii au înţeles că jidanii le-au fost fatali şi acum iau măsuri de apărare, pe cari noi însă ne încăpăţinăm să le întroducem, deşi proporţia jidanilor este mai mare ca la ei.

Oraşele Bucovinei

După „Buletinul statistic al României din 1919 (cea mai recentă statistică), populaţia din oraşele Bucovinei, a fost în felul următor:

	R.	J.	Alte naţiuni
Cernăuţi	12639	43555	35573
Câmpulung	5246	1143	1163
Coţmani	19	639	5259
G. Humorului	769	1704	2206
Rădăuţi	7609	2757	5440
Siret	2773	2330	2531
Suceava	1988	4909	3287
Storojinet	3571	2496	3137
Vijniţa	19	3173	567
Total	34634	62706	59163

Deci în oraşele Bucuvinei avem o populaţie românească de 34,633 suflete faţă de 60,706 jidani şi 59,163 alte naţiuni. Sau, 34,633 Români faţă de 121,869 strein. *Aceste în 1919.* De atunci în Maramureş au venit peste 70,000 jidani în mod fraudulos — o spune dl Goga. Dar în Bucovina, câţi au venit? Vom vedea!

© BCU CLUJ

INFORMAŢIUNI

Redacţionale

Din cauza unor greutăţi technice nepreväzute, ne-am văzut siliţi să suprimăm, în numărul acesta: „Cronica externă" şi „Cronica Parlamentară". Aceste cronici se vor publica în rândul viitor, când vom întroduce şi alte îmbunătăţiri în ce priveşte variaţia materialului informativ.

Rugăm cu insistenţă pe cetitorii noştri să nu mai întârzie, nici o clipă cu achitarea abonamentelor în restanţă căci numai cu ajutorul lor vom putea continua lupta începută.

Toate chitanţele, eliberate de Administraţia Revistei, vor fi valabile numai dacă sunt semnate de dl **Miron Şerb,** *noul administrator.*

Studenţeşti

Congresul dela Iaşi. Desbaterile congresului general studenţesc au decurs într'o atmosferă de entusiasm şi agitaţie, ceeace dovedeşte interesul crescând al studenţilor faţă de problemele lor profesionale.

In numărul viitor vom publica, pe larg, amănunţită dare de seamă despre solemnităţile şi desbaterile congresului, după notele redactate la faţa locului de către cei trei corespondenţi oficiali ai Revistei noastre trimişi la congres şi anume dl *V. Medrea, Ion Şerb* şi *Ionel Hulea.*

Interne

Sâmbăta zi de repaus. Cetim în ziare sub titlul: *„Elevii evrei nu vor mai învăţa Sâmbăta"*, următoarele: Ministerul Instrucţiunii *a aprobat* ca în şcolile primare din Basarabia, elevii evrei să nu fie obligaţi a frecventa cursurile în zilele de Sâmbătă.

După reintegrarea trădătorilor şi numirea ateilor ca profesori la facultatea teologică din Chişinău, urmează declararea Sâmbetei, ca zi de sărbătoare. In ţara lui *Muciolini,* facem tot ce face Mussolini, dar... pe dos.

Procesul A. C. Cuza — „Curierul Izraelit". Dl profesor A. C. Cuza a dat în judecată ziarul „Curierul Izraelit" şi pe dl Gabriel Schaffer (redactor) calomniator şi şperţar de meserie, pentru calomnie prin presă.

Procesul a fost fixat pe 20 Novembrie la Curtea cu Juraţi din Iaşi.

Schaffer asistat de advocatul R. Ioaniţescu, a cerut strămutarea procesului. S'a strămutat la Curte cu juri din Tulcea.

Liberalii şi jidanii

Citim în „Glasul Bucovinei", următoarele: Dela banchetul aranjat de organizaţia partidului naţional evreesc din Bucovina în cinstea preşedintelui ei d. Dr. Benno Staucher *s'au trimis telegrame omagiale d-lor I. I. C. Brătianu şi V. Brătianu,* cari au binevoit să răspundă prin următoarele telegrame, adresate dlui B. Straucher.

„Mulţumesc călduros pentru telegrama Dv. Urez rodnică muncă celor cari lucrează pentru întărirea încrederii şi dragostei ce trebue să existe între cetăţeniii statului român".

(ss) *I. I. C. Brătianu.*

Mulţumesc pentru telegrama Dv. şi sunt convins că acţiunea de lămurire pe care o începeţi faţă de cetăţenii români de orice naţionalitate şi confesiune, va fi în folosul ţării şi în al acestor cetăţeni".

(ss) V. *Brătianu.*

Mai trebue vre-un comentariu, pentru şefii partidului *naţional*-liberal?

Monumentul eroilor evrei. Ziarele anunţă că „Duminecă 21 Nov. se va înaugura la Brăila, monumentul *„eroilor evrei"*. Pentru complectarea listei „eroilor", Ziarul „Străjerul" din Brăila, publică următoarele tablouri: *S.-locot. Iosef Kindel-Strassenberg,* reg. 9 artilerie, condamnat la moarte pentru trădare şi spionaj — *executat. Soldat Weisshut Aitic,* reg. 24 inf. condamnat la moarte pentru părăsire de post şi încercare de dezertare la inamic — *executat.* Soldat *Şmilovici Iosub,* reg 13 inf. condamnat la moarte — *executat.* Soldal *Segalescu Isef,* reg. 3 călăraşi, condamnat la moarte — *executat. Condamnaţi la moarte în lipsă, pentru dezertare la inamic.* S.-locot. Ingher Iacob, medic spit. milit. Iancu. S.-lt. Bercovici Iosep, reg 3 art. grea. S.-lt. med. Gaicher Iosef. *Urmează „Străjerul"* De-astă dată 95 la număr. In numărul viitor, vom avea ocazia să facem cunoştinţă cu alţi 95 de „eroi jidani". La Moscova, se ridică *Monument lui Iuda,* călcând în picioare Evanghelia şi distrugând cu săcurea sf. cruce, — la Brăila se ridică *Monumentul eroilor jidani"* din banii cari ar trebui daţi invalizilor, văduvelor şi orfanilor de războiu.

Externe

Antisemitismul în Polonia. — In luna Sept. a. c. a sosit din America un grup de 20 evrei, aducând cu ei pluguri, tractoare şi un inventar complet, cumpărat cu mijloace eliberate de societatea „Joint".

Sosind la faţa locului, în gubernia Cherson, jud. Anameă, coloniştii s'au aranjat în colibe.

In cursul primei nopţi, ţăranii din satele vecine, înconjurând colibele, le-au dat foc, omorând pe evreii colonişti, distrugând în acelaş timp plugurile, tractoarele şi întregul inventar.

In Kirsnaia, în gubernia Fevricescaia coloniştii evrei aşezându-se în bordeie, au fost înmormântaţi de vii, stupându-li-se eşirile toate. Mai mulţi dintre partizanii grupaţi în jurul lui Stalin, îşi manifestă antisemitismul pe faţă, apropiindu-se aceata de *curentul general.*

Se deşteaptă Rusia. Un conflict grav a izbucni între studenţii creştini ai facultăfilor de medicină din Vilno şi Varşovia şi studenţii evrei.

Inceputul conflictului a fost provocat de eşirea studenţilor din Vilno, cari au cerut colegilor lor evrei să înceteze lucrările la disecţia cadavrelor. Studenţii din Vilno au motivat această cerere prin faptul că printre cadavrele aduse dela morgă nu sunt cadavre evreeşti. Studenţii evrei s'au supus acestei hotărâri şi s'au adresat Comunităţei evreeşti din Vilno ca să le procure cadavre de-ale coreligionarilor pentru lucrări de anatomie. La început comunitatea a acceptat să satisfacă această cerere; apoi în urma hotărârii rabinu ui din Vilno, care a declarat că disecţia cadavrelor este un lucru contra religiei mozaice, a refuzat să dea cadavre evreeşti pentru disecţie. Deoarece studenţii creştini n'au vrut să admită pe studenţii evrei ca să lucreze la cadavrele creştineşti, conflictul persistă.

Din Vilno conflictul s'a extins şi asupra Universităţii din Varşovia, unde studenţii au imitat exemplul colegilor lor din Vilno, alungând pe studenţii evrei din sala de anatomie.

Studenţii evrei din Varşovia întrunindu-se, au protestat împotriva atitudinei colegilor lor creştini. Acest protest a rămas însă fără rezultat.

Este greu de prevăzut rezultatul final al conflictului, deoarece rabinatele din Varşovia şi Vilno se împotrivesc cu îndârjire la disecţia cadavrelor evreeşti.

© BCU CLUJ